

نمایه احادیث علم امام در کتاب الحجّة اصول کافی

اصغر غلامی*

چکیده:

مرحوم کلینی علم الاهی امام معصوم علیه السلام را در کتاب الحجّه، در ذیل ۹۳ باب و ۳۴۸ حدیث آورده است. این احادیث، مستقیم یا غیرمستقیم، به علم امام علیه السلام، حجّیت، عصمت و واجب الطاعه بودن امام علیه السلام اشاره دارند. حجّیت امام علیه السلام در قول و فعل، رافع مشکلات و اختلافات است که همان نور علم است. توفیق و تسدید الاهی در عصمت، نقش خاصی دارد که از طریق افاضه علم است و عصمت بدون علم ممکن نیست و چون امام واجب الطاعه است، پس لازم است ریشه و اساس علم نزد او باشد.

احادیثی که به نحوی، بر علم الاهی امام دلالت دارند، در قالب جدول، شامل ۳۶۴ ردیف، محتوای حدیث، نحوه دلالت و نشانی حدیث (شماره باب، صفحه، شماره حدیث) ارائه شده است. دلالت حدیث بر علم امام علیه السلام با علائم اختصاری: الف: احادیث

*. محقق و پژوهشگر.

مستقیم، ب: اشاره به علم امام علیه السلام ج: احادیث غیرمستقیم، ج/۱: حجیت امام علیه السلام، ج/۲: عصمت امام علیه السلام، ج/۳: وجوب اطاعت امام علیه السلام ابواب ۹۳ گانه در موضوع علم امام علیه السلام به ترتیب شماره باب، عنوان و تعداد احادیث مربوط، ارائه شده است. مدخلهای اصلی این نمایه عبارتند از: ویژگیهای امام علیه السلام به طور کلی، ویژگیهای امام علیه السلام از دیدگاه علم، ویژگیهای علم امام علیه السلام در پیوند با امامت او، ویژگیهای علم امام علیه السلام به طور کلی، منابع علم امام علیه السلام و حیطة علم الاهی امام علیه السلام.

کلیدواژه: علم امام علیه السلام / حجّیت / عصمت / وجوب اطاعت امام / امام علیه السلام - ویژگیها / امامت

مقدمه

کتاب الحجّة کافی مجموعاً از ۱۳۰ باب و ۱۰۱۵ حدیث تشکیل شده است. از این میان، در ۹۳ باب و ۳۶۴ حدیث، به تصریح یا اشاره، علم الاهی امامان علیهم السلام مطرح شده است. برخی احادیث به صورت مستقیم، راجع به علم الاهی امام سخن گفته‌اند و در پاره‌ای دیگر، از حجّیت، عصمت و وجوب طاعت امامان سخن به میان آمده است. رابطه بین حجّیت و علم، علم و عصمت و وجوب طاعت و علم نیز در برخی روایات به روشنی، تبیین گشته است. جهت روشن تر شدن این موضوع، به اختصار، رابطه هر یک از این ویژگیها با علم، بررسی می‌شود.

رابطه حجّیت و علم

بر اساس روایات، حجّت خدا باید دارای علم الاهی باشد تا به ورطه لغزش و سقوط، در نیفتد و از پاسخ به سؤالات و مشکلات ایجاد شده برای بندگان خدا در نماند. خداوند به وسیله چنین شخصی، می‌تواند حجّت را بر بندگان تمام کند. (نک:

کافی ۱ / ۲۰۲) از روایتی دیگر، چنین استفاده می‌شود که مردم بعد از رسول خدا ﷺ نیاز به حجّت دارند و حجّت خدا کسی است که اطاعتش بر مردم واجب و لازم است و چنین کسی ناگزیر باید به قرآن عالم باشد. (نک: کافی ۱ / ۱۶۹ - ۱۶۸)

پس حجّیت وقتی معنا پیدا می‌کند که قول و فعل حجّت، روشنی‌بخش و رافع مشکلات و اختلافات باشد و این همان معنای علم است. به نور علم، مسائل بر امام عیان می‌شود و او می‌تواند در هر زمینه‌ای، حرف آخر را بگوید و حجّت را بر مردم تمام کند.

رابطه علم و عصمت

عصمت در لغت به معنای منع و حفظ است و همه انواع حفظ را در بر می‌گیرد. (لسان العرب ۱۲ / ۴۰۴ - ۴۰۳) اما از نظر احادیث، معصوم کسی است که از محارم الاهی امتناع و اجتناب کند. (معانی الاخبار / ۱۳۲)

امتناع و اجتناب، فعل شخص معصوم است؛ اما توفیق و تسدید الاهی نیز در عصمت نقش دارد. توفیق و تسدید الاهی نیز از طریق افاضه علم است. امام رضا علیه السلام می‌فرماید: هنگامی که خداوند بنده‌ای را برای «سرپرستی» امور بندگانش بر می‌گزیند، سینه‌اش را برای این امر گشاده می‌گرداند و چشمه‌های حکمت را در قلبش به ودیعه می‌گذارد و به او علم الهام می‌کند... پس او معصوم و مؤید است. (کافی ۱ / ۲۰۲)

در برخی روایات، قرآن (نک: معانی الاخبار / ۱۳۲) و در برخی روح القدس (نک: کافی ۱ / ۲۶۶ و ۲۷۲) عامل تسدید و حفظ الاهی معرفی شده‌اند که اینها هر دو، از منابع اساسی علم امامان‌اند. پس روشن است که منشأ عصمت، علم موهوبی الاهی است و علم به عمل و پیامدهای آن، موجب حفظ انسان از ارتکاب اعمال ناشایست شده و او را به امور صواب ترغیب می‌کند. امیرالمؤمنین علیه السلام در این باره می‌فرماید:

اگر آنچه را مردگان شما [پس از مرگ] می بینند، شما هم به عیان می دیدید، قطعاً بی تاب می شدید و ترس وجود شما را فرا می گرفت و به امر خدا [و حجّت او] گوش فرا می دارید و از او اطاعت می کردید. (نهج البلاغه، خطبه ۲۰۰)

البته وجود علم ضرورتاً، موجب فعل یا ترک نیست و از انسان سلب اختیار نمی کند. اما مسلم است که عصمت بدون علم ممکن نیست. در نتیجه، وجود عصمت، از وجود علم الاهی در معصوم حکایت می کند.

رابطه وجوب طاعت و علم

بر اساس کلمات اهل بیت علیهم السلام چون اطاعت امام بر خلق واجب شده، پس لازم است که ریشه و اساس علم - که قوام دین بر آن است - نزد امام باشد. امام باقر علیه السلام می فرماید:

آیا می پذیرید که خدای تعالی طاعت اولیاء خود را بر بندگانش واجب کند و در عین حال، اخبار آسمانها و زمین را از ایشان مخفی دارد و ریشه و اساس علم را - در آنچه از ایشان سؤال می شود - قطع کند؛ در صورتی که قوام دین آنها همین است؟! (کافی ۱ / ۲۶۲ - ۲۶۱)

پس اگر امام به دین عالم نباشد، یا باید کسی غیر از او عالم به دین باشد که در این صورت، امام باید به او رجوع کند، مسائل دینی را از او بگیرد و بدان عمل کند که در نتیجه، امام تابع دیگری می شود و این تناقضی آشکار است؛ یا کسی جز امام نیز دارای علم دین نباشد که در این صورت نیز فساد در دین لازم خواهد آمد. چرا که دین با علم، پایدار می ماند و عالم با رفع شبهات و پاسخ به منکران، حوزه دین را از هر گونه انحراف نگاه می دارد. در نتیجه، کسی که اطاعتش بر مردم واجب است، باید دارای علم الاهی باشد تا مردم را به راه صحیح بخواند و دین مردمان را از انحراف و کژی نگاه دارد.

بخش اول

رابطه حجّیت، عصمت و وجوب طاعت با علم الاهی بر مبنای احادیثی که به نحوی است، گویای علم الاهی امام هستند، در قالب جدول زیر همراه با نحوه دلالت هر یک، ارائه و مشخص می‌گردد. همچنین نشانی هر حدیث و شماره بابی که حدیث ذیل آن مطرح شده است، ذکر خواهد شد. شماره‌های یاد شده بابها، همراه با عنوان باب مربوط در کتاب کافی، در بخش دوم همین گفتار، ارائه می‌شود. پس از آن، خلاصه مضامین احادیث، در بخش سوم با تقسیم موضوعی (در ۶ موضوع کلی و ۴۳ موضوع جزئی) عرضه می‌شود. برای نشان دادن نحوه دلالت حدیث، از علائم اختصاری ذیل استفاده می‌شود.

الف: بیانگر احادیثی است که به صورت روشن و مستقیم، به علم الاهی امام علیهم‌السلام دلالت دارند.

ب: احادیثی را که به علم الاهی امام علیهم‌السلام اشاره دارند، مشخص خواهد کرد.

ج: به احادیث غیر مستقیم دلالت می‌کند.

ج / ۱: احادیثی که در آنها حجّیت امام بیان شده است.

ج / ۲: گویای رابطه عصمت و علم است.

ج / ۳: بیانگر رابطه وجوب طاعت و علم می‌باشد.

ردیف	محتوا	دلالت	نشانی
۱	زمین از حجّت خالی نیست و حجّت باید علمی داشته باشد که دلیلی بر صدق گفتار و عدالت او باشد.	ج / ۱	ب ۱، ص ۱۶۸ / ح ۱
۲	حجّت خدا مظهر رضا و سخط الاهی و مفترض الطاعه است. حجّیت قرآن به واسطه کسی	ج / ۱ ج / ۳	ب ۱، ص ۱۶۹ / ح ۲

		است که به همه آن‌ها علم داشته باشد و چنین کسی امام مفترض الطاعة است.	
۳	ج / ۱	شک و شبهات مردم به واسطه امام، از بین می‌رود و تبدیل به یقین می‌شود.	ب ۱، ص ۱۷۰ / ح ۳
۴	الف	امام به اخبار آسمانها و زمین آگاه است و از غیب خبر می‌دهد.	ب ۱، ص ۱۷۳ / ح ۴
۵	ب	امام از آینده آگاه است. (اخبار از کشته شدن زید)	ب ۱، ص ۱۷۴ / ح ۵
۶	الف	امام ملک را در خواب می‌بیند و صدای او را می‌شنود.	ب ۲، ص ۱۷۵ / ح ۲
۷	الف	امام صدای ملک را می‌شنود ولی او را نمی‌بیند؛ اما محدث است.	ب ۳، ص ۱۷۶ / ح ۱
۸	الف	امام کلام ملک را می‌شنود ولی او را نمی‌بیند.	ب ۳، ص ۱۷۶ / ح ۲
۹	الف	به امام تحدیث می‌شود و او می‌شنود و ملک را در خواب می‌بیند، نه بیداری.	ب ۳، ص ۱۷۶ / ح ۳
۱۰	الف	امام محدث است و صدای ملک را می‌شنود؛ ولی رخ او را نمی‌بیند.	ب ۳، ص ۱۷۶ / ح ۴
۱۱	ج / ۱	حجّت بدون امام [زنده‌ای] که شناخته شده باشد، تمام نمی‌شود.	ب ۴، ص ۱۷۷ / ح ۱
۱۲	ج / ۱	حجّت بدون امام [زنده‌ای] که شناخته شده باشد، تمام نمی‌شود.	ب ۴، ص ۱۷۷ / ح ۲
۱۳	ج / ۱	حجّت بدون امام [زنده‌ای] که شناخته شده باشد، تمام نمی‌شود.	ب ۴، ص ۱۷۷ / ح ۳
۱۴	ب	برای پیشگیری از زیاده و نقصان در دین، باید امامی در زمین باشد.	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۲

۱۵	امام، حلال و حرام را به مردم می‌شناساند و مردم را به خدا دعوت می‌کند.	ب	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۳
۱۶	اگر امام نباشد، حق از باطل شناخته نمی‌شود.	ب	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۵
۱۷	خدا زمین را بدون امام، عادل رها نمی‌کند.	ج	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۶
۱۸	امام حجّت خداست.	ج / ۱	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۸
۱۹	خدا مردم را به وسیله امام به سوی خود هدایت می‌کند و امام حجّت خدا بر خلق اوست.	ج	ب ۵، ص ۱۷۸ / ح ۸
۲۰	به واسطه امام، حجّت خدا بر خلق تمام می‌شود.	ج / ۱	ب ۶، ص ۱۸۰ / ح ۳
۲۱	در مسائل و مشکلات باید به امام رجوع کرد و تسلیم او بود.	ب	ب ۷، ص ۱۸۰ / ح ۲
۲۲	امام شاهد خدا در روی زمین است.	ب	ب ۷، ص ۱۸۱ / ح ۵
۲۳	کسی که از باب امام وارد نشود، هدایت نمی‌گردد.	ب	ب ۷، ص ۱۸۲ / ح ۶
۲۴	امام باب ناطق علم الاهی است.	الف	ب ۷، ص ۱۸۳ / ح ۷
۲۵	انسان برای حرکت صحیح در مسیر هدایت و مصون شدن از ضلالت و گمراهی، محتاج به امام الاهی است.	ب	ب ۷، ص ۱۸۳ / ح ۸
۲۶	امامان علیهم‌السلام پارانیشان را از چهره‌هایشان می‌شناسند و طریق شناخت خدا هستند.	الف	ب ۷، ص ۱۸۴ / ح ۹
۲۷	امام، دلیل و راهنماست و مردم به سبب جهلشان نیاز به راهنما دارند.	ب	ب ۷، ص ۱۸۴ / ح ۱۰
۲۸	امام نوری است که انسان با آن می‌تواند در بین مردمان حرکت کند و به ضلالت آنان گرفتار نگردد.	ب	ب ۷، ص ۱۸۵ / ح ۱۳
۲۹	خداوند اطاعت امامان علیهم‌السلام را واجب کرده است... و امامان علیهم‌السلام راسخ در علم‌اند.	الف	ب ۸، ص ۱۸۶ / ح ۶

۳۰	اعتقاد به وجوب طاعت امامان علیهم السلام دین خداست.	ج / ۳	ب ۸، ص ۱۸۸ / ح ۱۳
۳۱	همراهی با عالم (امام) و تبعیت از او، دین خداست.	الف	ب ۸، ص ۱۸۸ / ح ۱۴
۳۲	امام به همه قرآن علم دارد، پس قیّم قرآن است و اطاعتش واجب می‌باشد.	الف	ب ۸، ص ۱۸۸ - ۱۸۹ / ح ۱۵
۳۳	امام شاهد بر خلق است.	ب	ب ۹، ص ۱۹۰ / ح ۱
۳۴	امام به اعتقادات مردم علم دارد و کسی را که او را تصدیق می‌کند، امام نیز او را تصدیق خواهد کرد.	ب	ب ۹، ص ۱۹۰ / ح ۲
۳۵	امام شاهد بر خلق است.	ب	ب ۹، ص ۱۹۱ / ح ۴
۳۶	طهارت و عصمت لازمه شاهد بودن امام است. امام حجّت خدا و همراه با قرآن و قرآن همراه با امام است و این دو از هم جدا نمی‌شوند.	ب	ب ۹، ص ۱۹۱ / ح ۵
۳۷	امام هدایت کننده عصر خویش است.	ب	ب ۱۰، ص ۱۹۱ / ح ۱
۳۸	امام به سوی آنچه نبی آورده است (شریعت) هدایت می‌کند.	ب	ب ۱۰، ص ۱۹۲ / ح ۲
۳۹	حیات و جریان آیه و کتاب (قرآن) به حیات امام علیهم السلام و هدایت کننده، وابسته است.	ب	ب ۱۰، ص ۱۹۲ / ح ۳
۴۰	امام مخزن علم الاهی و منبع وحی است.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۲ / ح ۱
۴۱	امام مخزن علم الاهی در آسمان و زمین است.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۲ / ح ۲
۴۲	امام مخزن علم الاهی، ترجمان وحی و حجّت بالغه خداوند است بر همه آنچه زیر آسمان و روی زمین می‌باشد.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۲ / ح ۳
۴۳	امام مخزن علم الاهی است.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۳ / ح ۴
۴۴	امام مخزن علم الاهی است.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۳ / ح ۵

۴۵	امام مخزن علم الاهی در آسمان و زمین است.	الف	ب ۱۱، ص ۱۹۳ / ح ۶
۴۶	امام خلیفه خداوند در زمین است.	ج	ب ۱۲، ص ۱۹۳ / ح ۱
۴۷	امام باب الله است و خداوند به واسطه امام، بر مردم احتجاج می‌کند.	ج / ۱	ب ۱۲، ص ۱۹۳ / ح ۲
۴۸	امام نوری است که باید تبعیت شود.	ب	ب ۱۳، ص ۱۹۴ / ح ۱
۴۹	امام نوری است که به واسطه آن مشی می‌شود.	ب	ب ۱۳، ص ۱۹۴ / ح ۳
۵۰	خداوند به واسطه نور خود، یعنی امامان علیهم‌السلام هدایت می‌کند.	ب	ب ۱۳، ص ۱۹۵ / ح ۵
۵۱	امام، علم منایا، بلایا، انساب و فصل الخطاب را داراست و علم امور گذشته و آنچه پیش خواهد آمد، از او غائب نیست.	الف	ب ۱۴، ص ۱۹۷ / ح ۱
۵۲	امام، علم منایا، بلایا، انساب و فصل الخطاب را داراست و علم امور گذشته و آنچه پیش خواهد آمد، از او غائب نیست.	الف	ب ۱۴، ص ۱۹۷ / ح ۲
۵۳	امام امین خداست بر آنچه از علم و... نازل می‌کند و صاحب علم منایا، بلایا، وصایا و فصل الخطاب است.	الف	ب ۱۴، ص ۱۹۸ / ح ۳
۵۴	خداوند به امام علم و ایمان عطا کرده است. امام حدود خدا را اقامه می‌کند و با حکمت، مردم را به راه خدا فرا می‌خواند. امام از گناهان، پاک و مبرا از عیوب است. امام، مخصوص به علم (الاهی) است و هیچ عالمی هم‌تراز او نیست. امام، عالمی است که جهل در او راه ندارد.	الف ب ج / ۲ الف الف	ب ۱۵، ص ۱۹۹ / ح ۱ ب ۱۵، ح ۱ ب ۱۵، ح ۱ ب ۱۵، ح ۱ ب ۱۵، ح ۱

ب ۱۵، ح ۱	الف	امام معدن پاکی و طهارت و... علم و عبادت است.	
ب ۱۵، ح ۱	الف	امام محل نزول پی در پی علم است.	
ب ۱۵	الف	امام عالم به سیاست است و اطاعتش واجب است.	
ب ۱۵	ج	امام قائم به امر خدا و حافظ دین خداست.	
ب ۱۵	الف	خداوند از خزانه علم و حکمتش چیزی به امام عطا کرده که به دیگری عطا نکرده است.	
ب ۱۵	الف	علم امامان بالاتر از علم اهل هر زمانی است.	
ب ۱۵	الف	خداوند منابع حکمت را در قلب امام، قرار می دهد و علم را به او الهام می کند. امام از جواب سؤالی درنماند و از پاسخ صحیح، حیران نمی شود.	
ب ۱۵	ج / ۲	امام معصوم و مؤید و موفق و مسدد و از خطا و لغزش در امان است.	
ب ۱۵	الف	امام حجّت خدا بر بندگانش است؛ لذا علم و عصمت دارد.	
ب ۱۵، ص ۲۰۳ / ح ۲	الف	خداوند از باطن منابع علمش [دری] برای امام گشوده است.	۵۵
ب ۱۵، ص ۲۰۳-۲۰۵ / ح ۲	الف	امام به مسائل پوشیده به واسطه تاریکیها و نقطه های کور سنت و موارد شبهه در آزمایشها، عالم است.	
ب ۱۵	ج / ۱	امام حجّت عالم است.	
ب ۱۵	الف	امام در علم عینی که نزد خداوند است، از حکمت الاهی بهره مند و منعم است.	
ب ۱۵	ج / ۲	امام از لغزشها و فواحش، معصوم و مصون است.	
ب ۱۵	الف	امام منسوب به عفاف و علم و فضل است.	

۵۶	خداوند به امامان علیهم السلام حکمت، یعنی فهم و قضا عطا کرده است.	الف	ب ۱۶، ص ۲۰۶ / ح ۳
۵۷	امامان علیهم السلام علامات هدایت اند.	ب	ب ۱۷، ص ۲۰۶ / ح ۱
۵۸	امامان علیهم السلام علامات هدایت اند.	ب	ب ۱۷، ص ۲۰۷ / ح ۲
۵۹	امامان علیهم السلام علامات هدایت اند.	ب	ب ۱۷، ص ۲۰۷ / ح ۳
۶۰	امام به تفسیر قرآن علم دارد.	الف	ب ۱۸، ص ۲۰۷ / ح ۳
۶۱	خداوند، فهم و علم پیامبرش را روزی امامان علیهم السلام کرده است. (دعای پیامبر در حق ائمه علیهم السلام)	الف	ب ۱۹، ص ۲۰۸ / ح ۳
۶۲	امامان علیهم السلام پس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مخزن علم الاهی اند.	الف	ب ۱۹، ص ۲۰۹ / ح ۴
۶۳	خداوند، فهم و علم پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را به امامان علیهم السلام عطا کرده است.	الف	ب ۱۹، ص ۲۰۹ / ح ۵
۶۴	امامان علیهم السلام اعلم از خلق اند و از کتاب خدا جدا نیستند.	الف	الف ۱۹، ص ۲۰۹ / ح ۶
۶۵	مردم به سؤال از امامان علیهم السلام امر شده اند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۱
۶۶	مردم باید از امامان علیهم السلام سؤال کنند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۲
۶۷	مردم باید از امامان علیهم السلام سؤال کنند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۳
۶۸	مردم باید از امامان علیهم السلام سؤال کنند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۴
۶۹	مردم باید از امامان علیهم السلام سؤال کنند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۵
۷۰	مردم باید مسائل خود را از امامان علیهم السلام سؤال کنند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۶
۷۱	مردم به سؤال از امامان علیهم السلام امر شده اند تا در راه صحیح قرار گیرند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۷
۷۲	مردم به سؤال از امامان علیهم السلام امر شده اند.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۸
۷۳	سؤال از امامان علیهم السلام برای مردم واجب است.	ب	ب ۲۰، ص ۲۱۰ / ح ۹

ب ۲۱، ص ۲۱۲ / ح ۱	الف	امامان علیهم السلام کسانی هستند که علم دارند.	۷۴
ب ۲۱، ص ۲۱۲ / ح ۲	الف	امامان علیهم السلام در قرآن به عنوان کسانی معرفی شده‌اند که علم دارند.	۷۵
ب ۲۲، ص ۲۱۳ / ح ۱	الف	فقط امامان علیهم السلام رسوخ در علم دارند و تأویل قرآن را می‌دانند.	۷۶
ب ۲۲، ص ۲۱۳ / ح ۲	الف	امامان به کلّ قرآن، خاصّ و عامّ، محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ در قرآن، علم دارند.	۷۷
ب ۲۲، ص ۲۱۳ / ح ۳	الف	فقط امامان علیهم السلام رسوخ در علم دارند.	۷۸
ب ۲۳، ص ۲۱۳ / ح ۱	الف	به امامان علیهم السلام علم عطا شده است.	۷۹
ب ۲۳، ص ۲۱۴ / ح ۲	الف	به امامان علیهم السلام علم عطا شده است.	۸۰
ب ۲۳، ص ۲۱۴ / ح ۳	الف	کسانی که به ایشان علم عطا شده است، غیر از امامان علیهم السلام نیستند.	۸۱
ب ۲۳، ص ۲۱۴ / ح ۴	الف	فقط به امامان علیهم السلام علم عطا شده است.	۸۲
ب ۲۳، ص ۲۱۴ / ح ۵	الف	فقط به امامان علیهم السلام علم عطا شده است.	۸۳
ب ۲۴، ص ۲۱۵ / ح ۴	ب	(علم) قرآن به ائمه علیهم السلام عطا شده و ایشان وارث کتاب خدا هستند.	۸۴
ب ۲۵، ص ۲۱۶ / ح ۲	ب	امامان علیهم السلام به امر خدا هدایت می‌کنند و امر و حکم خدا را بر امر و حکم خود مقدم می‌دارند.	۸۵
ب ۲۶، ص ۲۱۸ / ح ۱	ب	امام متوسّم است و راه فراست (نور خدا) در امام مستقرّ است.	۸۶
ب ۲۶، ص ۲۱۸ / ح ۲	ب	امام متوسّم است و راه فراست (نور خدا) در امام مستقرّ است.	۸۷
ب ۲۶، ص ۲۱۸ / ح ۳	الف	امام متوسّم است و به نور خدای تعالی می‌بیند و از حقایق امور آگاه است.	۸۸

ب ۲۶، ص ۲۱۸ / ح ۴	ب	امام متوسّم است و راه فراست (نور خدا) در امام مستقر است.	۸۹
ب ۲۶، ص ۲۱۹ / ح ۵	ب	امام متوسّم است و راه فراست (نور خدا) در امام مستقر است.	۹۰
ب ۲۷، ص ۲۱۹ / ح ۲	الف	پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امامان علیهم السلام اعمال بندگان را می بینند و به آن عالمند.	۹۱
ب ۲۷، ص ۲۱۹ / ح ۴	الف	هر صبح و شب، اعمال بندگان بر امام عرضه می شود.	۹۲
ب ۲۷، ص ۲۲۰ / ح ۵	الف	اعمال بندگان بر امام عرضه می شود.	۹۳
ب ۲۸، ص ۲۲۱ / ح ۱	الف	امامان علیهم السلام معدن علم اند.	۹۴
ب ۲۸، ص ۲۲۱ / ح ۲	الف	امامان علیهم السلام معدن علم اند.	۹۵
ب ۲۸، ص ۲۲۱ / ح ۳	الف	امامان علیهم السلام معدن علم و کلیدهای حکمت اند.	۹۶
ب ۲۹، ص ۲۲۱ / ح ۱	الف	امامان علیهم السلام عالم است و عملش به امام بعد از خودش می رسد.	۹۷
ب ۲۹، ص ۲۲۲ / ح ۲	الف	امام عالم است و علم انبیاء و اوصیاء به ارث به امامان علیهم السلام رسیده است.	۹۸
ب ۲۹، ص ۲۲۲-۲۲۳ / ح ۶	الف	علوم تمام انبیاء و اوصیاء به امامان اهل بیت علیهم السلام رسیده و ایشان اعلم از تمام انبیاء هستند.	۹۹
ب ۲۹، ص ۲۲۲ / ح ۳	الف	امامان علیهم السلام عالم است.	۱۰۰
ب ۲۹، ص ۲۲۲ / ح ۴	الف	امامان علیهم السلام عالم است.	۱۰۱
ب ۲۹، ص ۲۲۲ / ح ۵	الف	امامان علیهم السلام عالم است.	۱۰۲
ب ۲۹، ص ۲۲۳ / ح ۷	الف	امامان علیهم السلام عالم است.	۱۰۳
ب ۲۹، ص ۲۲۳ / ح ۸	الف	امامان علیهم السلام عالم است.	۱۰۴
ب ۳۰، ص ۲۲۳-۲۲۴ / ح ۱	الف	امام وارث علوم پیامبر است و علم بلایا، منایا،	۱۰۵

		انساب عرب و متولد در اسلام را می‌داند و هر که را ببیند، ایمان و نفاش را تشخیص می‌دهد. اسماء شیعیان و اسماء پدرانشان به صورت مکتوب نزد ائمه علیهم‌السلام است.	
ب ۳۰، ص ۲۲۴ / ح ۲	الف	امام علیه‌السلام وارث علوم تمام اوصیاء گذشته و رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم وارث علوم تمام انبیاء و رسولان پیشین است.	۱۰۶
ب ۳۰، ص ۲۲۵ / ح ۳	الف	امام وارث علوم پیامبر و پیامبر وارث علوم انبیاء پیشین است. علم تورات و انجیل و زبور و بیان محتوای الواح نزد امام است هر روز و هر لحظه نیز به امام، تحدیث علم می‌شود.	۱۰۷
ب ۳۰، ص ۲۲۵ / ح ۴	الف	امام وارث علوم پیامبر و پیامبر وارث علوم انبیاء پیشین است. صحف ابراهیم و الواح موسی نزد امام است. هر لحظه و هر روز به امام، تحدیث علم می‌شود.	۱۰۸
ب ۳۰، ص ۲۲۵ / ح ۵	الف	صحف ابراهیم و موسی نزد امام است.	۱۰۹
ب ۳۰، ص ۲۲۶ / ح ۶	الف	تمام کتب آسمانی نزد امامان علیهم‌السلام است و ایشان اهل علم هستند.	۱۱۰
ب ۳۰، ص ۲۲۶ / ح ۷	الف	پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم اعلم از همه انبیاء است و امامان علیهم‌السلام وارث علم ایشان و وارث قرآن هستند که کوهها به واسطه آن جریان پیدا می‌کنند و زمین پیموده می‌شود و مردگان زنده می‌شوند. امام آب زیر هوا را می‌داند و هیچ غائبی در آسمان و زمین نیست، مگر در کتاب مبین است و امام وارث	۱۱۱

		کتاب است که بیان هر چیزی در آن آمده است.	
ب ۳۱، ص ۲۲۷ / ح ۱	الف	امام به انجیل علم دارد. تورات و انجیل و کتب انبیاء نزد امامان علیهم السلام است و امام این کتب را همانند صاحبان کتاب قرائت می‌کند. خداوند کسی را که از پاسخ عاجز باشد، حجت خود در زمین قرار نمی‌دهد.	۱۱۲
ب ۳۱، ص ۲۲۷-۲۲۸ / ح ۲	الف	امام علیه السلام به کتب آسمانی و زبان آنها مسلط است.	۱۱۳
ب ۳۲، ص ۲۲۸ / ح ۱	الف	قرآن به همان صورتی که نازل شده نزد امامان علیهم السلام است و فقط ایشان کل قرآن را نگاه می‌دارند.	۱۱۴
ب ۳۲، ص ۲۲۸ / ح ۲	الف	همه قرآن و ظاهر و باطنش فقط نزد امامان علیهم السلام است.	۱۱۵
ب ۳۲، ص ۲۲۹ / ح ۳	الف	علم تفسیر قرآن و احکام آن و تغییرات زمان و اتفاقات آن نزد امامان علیهم السلام است.	۱۱۶
ب ۳۲، ص ۲۲۹ / ح ۴	الف	امام علیه السلام به همه قرآن علم دارد و مسلط است؛ گویی که همه قرآن در دست اوست و در قرآن اخبار آسمان و زمین و اخبار ماکان و ما هو کائن هست و خدای تعالی فرمود: در قرآن بیان همه چیز هست.	۱۱۷
ب ۳۲، ص ۲۲۹ / ح ۵	الف	همه علم کتاب نزد امامان است و نزد آصف فقط حرفی از کتاب بود که تخت بلقیس را در کمتر از پلک زدنی، نزد سلیمان حاضر کرد.	۱۱۸
ب ۳۲، ص ۲۲۹ / ح ۶	الف	علم کتاب نزد امامان علیهم السلام است.	۱۱۹
ب ۳۳، ص ۲۳۰ / ح ۱	الف	از هفتاد و سه حرف اسم اعظم، هفتاد و دو حرف آن نزد ائمه است.	۱۲۰

ب ۳۳، ص ۲۳۰ / ح ۲	الف	خدای تعالی از هفتاد و سه حرف اسم اعظم، هفتاد و دو حرف به پیامبر اکرم عطا کرده است.	۱۲۱
ب ۳۳، ص ۲۳۰ / ح ۳	الف	از هفتاد و سه حرف اسم اعظم، هفتاد و دو حرف آن نزد ائمه است.	۱۲۲
ب ۳۴، ص ۲۳۱ / ح ۲	الف	الواح موسی نزد امامان علیهم السلام است.	۱۲۳
ب ۳۴، ص ۲۳۲ / ح ۵	الف	هر آنچه از علم و غیر آن - که به هر یک از پیامبران رسیده است - نزد رسول خداست.	۱۲۴
ب ۳۵، ص ۲۳۵ / ح ۷	الف	امامان علیهم السلام وارث علم و سلاح پیامبرند.	۱۲۵
ب ۳۵، ص ۲۳۶ / ح ۸	الف	علم و سلاح پیامبر به امامان علیهم السلام رسیده است.	۱۲۶
ب ۳۶، ص ۲۳۸ / ح ۲	الف	سلاح رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نزد هر که باشد، علم نزد اوست.	۱۲۷
ب ۳۶، ص ۲۳۸ / ح ۴	الف	سلاح رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نزد هر که باشد، علم نزد اوست.	۱۲۸
ب ۳۷، ص ۲۳۸-۲۴۰ / ح ۱	الف	رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هزار باب از علم به امیرالمؤمنین علیه السلام آموخت که از هر باب، هزار باب باز می شود.	۱۲۹
ب ۳۷، ص ۲۳۸-۲۴۰ / ح ۱	الف	صحیفه جامعه نزد امامان علیهم السلام است که همه حلال و حرامها و هر آنچه مردم بدان نیازمندند و حتی دیه خراش، در آن هست.	
ب ۳۷، ص ۲۳۸-۲۴۰ / ح ۱	الف	در جفری که نزد امامان علیهم السلام است همه علوم انبیاء و علمای گذشته بنی اسرائیل و اوصیاء هست.	
ب ۳۷، ص ۲۳۸-۲۴۰ / ح ۱	الف	مصحف حضرت زهرا علیها السلام - که حجم آن سه برابر قرآن است - نزد امامان علیهم السلام است.	
ب ۳۷، ص ۲۳۸-۲۴۰ / ح ۱	الف	علم گذشته و علم آینده تا روز قیامت، نزد	

		امامان علیهم‌السلام است. هر شب و روز همه امور به امامان علیهم‌السلام تحذیر می شود.	
ب ۳۷، ص ۲۴۰ / ح ۲	الف	در مصحف حضرت زهرا علیها‌السلام - که توسط ملکی به او تحذیر شده - علم حوادث آینده آمده و این مصحف نزد امامان علیهم‌السلام است.	۱۳۰
ب ۳۷، ص ۲۴۰ / ح ۳	الف	زبور داوود، تورات موسی، انجیل عیسی، صحف ابراهیم علیه‌السلام و علم حلال و حرام و مصحف حضرت زهرا علیها‌السلام در جفری که نزد امامان علیهم‌السلام است، موجود است. و در مصحف، همه آنچه مردم بدان نیازمندند، حتی دبه خراش هست.	۱۳۱
ب ۳۷، ص ۲۴۱ / ح ۴	الف	علم احکام و مصحف حضرت زهرا علیها‌السلام نزد امامان علیهم‌السلام است.	۱۳۲
ب ۳۷، ص ۲۴۱ / ح ۵	الف	جفر، مملو از علم است و در جامعه، همه آنچه مردم بدان نیاز دارند، هست؛ حتی دبه خراش. اخبار آینده نیز در مصحف حضرت زهرا علیها‌السلام آمده است.	۱۳۳
ب ۳۷، ص ۲۴۱-۲۴۲ / ح ۶	الف	نزد امامان علیهم‌السلام علمی هست که به واسطه آن مردم به ایشان محتاج‌اند و کتابی به املاء رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و خط امیرالمؤمنین علیه‌السلام هست و ایشان صحیفه‌ای دارند که کل حلال و حرام در آن هست.	۱۳۴
ب ۳۷، ص ۲۴۲ / ح ۷	الف	نزد ائمه علیهم‌السلام دو کتاب هست که در آنها اسامی تمام انبیاء و سلاطینی که در زمین حکومت	۱۳۵

		خواهند کرد، آمده است.	
ب ۳۷، ص ۲۴۲ / ح ۸	الف	نام همه کسانی که در زمین حکومت خواهند کرد و نام پدرانشان در مصحف حضرت زهرا علیها السلام هست.	۱۳۶
ب ۳۸، ص ۲۴۷-۲۴۲ / ح ۱	الف	علمی که مردم بدان نیاز دارند و در آن اختلافی نیست و علم قرآن نزد امامان است و امامان محدثانند، علم پیامبر به امامان رسیده است.	۱۳۷
ب ۳۸، ص ۲۴۷ / ح ۲	الف	امور هر سال در شب قدر، بر امامان علیهم السلام نازل می شود و امامان علیهم السلام محدثانند.	۱۳۸
ب ۳۸، ص ۲۴۸ / ح ۳	الف	تفسیر امور هر سال در شب قدر بر امام نازل می شود. همچنین هر روز از علم خاص و مکنون و عجیب و مخزون خدا به امامان علیهم السلام تحدیث می شود؛ مثل تحدیث علم در شب قدر.	۱۳۹
ب ۳۸، ص ۲۴۸ / ح ۴	الف	تقدیرات امور هر سال بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بر امام هر عصر نازل می شود.	۱۴۰
ب ۳۸، ص ۲۴۹ / ح ۵	الف	تقدیرات امور هر سال بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بر امام هر عصر نازل می شود.	۱۴۱
ب ۳۸، ص ۲۵۰ / ح ۶	الف	تفسیر قرآن را فقط امامان علیهم السلام می داند.	۱۴۲
ب ۳۸، ص ۲۵۰-۲۵۱ / ح ۷	الف	هر سال تفسیر امور بر امام نازل می شود. امامان علیهم السلام بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از علم الهی بهره مند هستند. در علم امامان علیهم السلام اختلاف و تناقض نیست.	۱۴۳
ب ۳۸، ص ۲۵۲ / ح ۸	الف	جمله علم و علم ماکان و ما یکون نزد امامان علیهم السلام است و تفسیر آن در شب قدر نازل می شود.	۱۴۴
ب ۳۸، ص ۲۵۳ / ح ۹	الف	همه خبرها به امامان علیهم السلام می رسد و تقدیر امور هر	۱۴۵

		سال در شب قدر بر امامان علیهم السلام نازل می شود.	
۱۴۶	الف	هر شب جمعه بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۳۹، ص ۲۵۴ / ح ۱
۱۴۷	الف	هر شب جمعه بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۳۹، ص ۲۵۴ / ح ۲
۱۴۸	الف	هر شب جمعه بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۳۹، ص ۲۵۴ / ح ۳
۱۴۹	الف	بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۴۰، ص ۲۵۴ / ح ۱
۱۵۱	الف	بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۴۰، ص ۲۵۴ / ح ۱
۱۵۱	الف	بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۴۰، ص ۲۵۵ / ح ۳
۱۵۲	الف	بر علم امامان علیهم السلام افزوده می شود.	ب ۴۰، ص ۲۵۵ / ح ۴
۱۵۳	الف	خدا دو علم دارد: علمی را که بر ملائکه و پیامبران ظاهر کرده، همه را امامان علیهم السلام دارند و از علم مخصوص خود نیز هر گاه امری را مشیت کند. امامان علیهم السلام را از آن آگاه می کند.	ب ۴۱، ص ۲۵۵ / ح ۱
۱۵۵	الف	خدا دو علم دارد. هیچ علمی از علم مبذول که به ملائکه و رسول رسیده، نیست؛ مگر امامان علیهم السلام بدان عالم است. و از علم مکفوف وقتی چیزی خارج شود (مشیتی صورت گیرد) به امامان علیهم السلام می رسد.	ب ۴۱، ص ۲۵۵-۲۵۶ / ح ۳
۱۵۶	الف	علمی که به ملائکه و پیامبر داده می شود، به امامان علیهم السلام می رسد.	ب ۴۱، ص ۲۵۶ / ح ۴
۱۵۴	الف	علمی که به ملائکه و پیامبر داده می شود، به امامان علیهم السلام می رسد.	ب ۴۱، ص ۲۵۵ / ح ۲
۱۵۵	الف	خداوند از علم خود (اموری را که مشیت می کند) برای امام می گستراند و امام در آن آگاه است.	ب ۴۲، ص ۲۵۶ / ح ۱
۱۵۸	الف	علم غیب نزد خداوند است و چنانچه امری مشیت شود، نور علم آن برای پیامبر و امامان علیهم السلام	ب ۴۲، ص ۲۵۶ / ح ۲

		ظاهر می شود.	
ب ۴۲، ص ۲۵۷ / ح ۳	الف	همه علم الكتاب نزد امامان علیهم السلام است.	۱۵۹
ب ۴۲، ص ۲۵۷ / ح ۴	الف	هر گاه مطلب جدیدی پیش بیاید، خداوند علم آن را به امام عطا می کند.	۱۶۰
ب ۴۳، ص ۲۵۸ / ح ۱	الف	امام هر گاه اراده کند که به چیز (جدیدی) علم پیدا کند، خداوند آن را به او تعلیم می کند.	۱۶۱
ب ۴۳، ص ۲۵۸ / ح ۲	الف	هر گاه امام بخواهد بداند، به او علم داده می شود.	۱۶۲
ب ۴۳، ص ۲۵۸ / ح ۳	الف	هر گاه امام اراده کند به چیزی علم پیدا کند، خداوند آن را به او تعلیم می کند.	۱۶۳
ب ۴۴، ص ۲۵۸ / ح ۱	الف	امامی که نداند چه چیزی به او می رسد و چه اتفاقی برای او می افتد، حجت خدا نیست.	۱۶۴
ب ۴۴، ص ۲۵۸-۲۵۹ / ح ۲	الف	امام از شهادت خویش آگاه است. (اخبار امام کاظم علیه السلام از شهادت خویش)	۱۶۵
ب ۴۴، ص ۲۵۹ / ح ۳	الف	امام از شهادت خویش آگاه است. (اخبار امام سجّاد علیه السلام از شهادت خویش)	۱۶۶
ب ۴۴، ص ۲۵۹ / ح ۴	الف	امام از شهادت خود آگاه است و در عین حال تسلیم تقدیرات الهی است. (امیرالمؤمنین علیه السلام از شهادت خود خبر می دهد)	۱۶۷
ب ۴۴، ص ۲۶۰ / ح ۵	الف	امام از حوادثی که برای او رخ خواهد داد آگاه است (علم حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام به زندانی شدن خود)	۱۶۸
ب ۴۴، ص ۲۶۰ / ح ۶	الف	امام از شهادت خود آگاه است. (اخبار امام رضا علیه السلام از شهادت خود)	۱۶۹
ب ۴۴، ص ۲۶۰ / ح ۷	الف	امام از شهادت خود آگاه است. (اخبار امام باقر علیه السلام)	۱۶۷

		از شهادت خود)	
ب ۴۴، ص ۲۶۰ / ح ۸	الف	امام حسین علیه السلام از شهادت خود آگاه بود؛ با این حال، خدای تعالی ایشان را بین نصرت و شهادت مخیر فرمود.	۱۷۱
ب ۴۵، ص ۲۶۱ / ح ۱	الف	علم ماکان و مایکون تا روز قیامت، از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به امام رسیده است.	۱۷۲
ب ۴۵، ص ۲۶۱ / ح ۲	الف	امام به آنچه از آسمانها و زمین و بهشت و جهنم است، آگاه می باشد. و علم ماکان و مایکون را دارد و به قرآن عالم است.	۱۷۳
ب ۴۵، ص ۲۶۱ / ح ۳	الف	خدا کریم تر و مهربان تر و رثوف تر از آن است که اطاعت کسی را واجب کند؛ اما علم آسمان (علم دین) را از او بپوشاند.	۱۷۴
ب ۴۵، ص ۲۶۱-۲۶۲ / ح ۴	الف	ممکن نیست خدا اطاعت کسی را واجب کند و سپس اخبار آسمانها و زمین را از او بپوشاند و سواد علم را - که قوام دینشان در آن است - از ایشان قطع کند.	۱۷۵
ب ۴۵، ص ۲۶۲ / ح ۵	الف	خدا به حجّتی احتجاج نمی کند که علم مورد نیاز مردم نزد او نباشد.	۱۷۶
ب ۴۵، ص ۲۶۲ / ح ۶	الف	خدا علم آسمانها و زمین را از امام نمی پوشاند.	۱۷۷
ب ۴۶، ص ۲۶۳ / ح ۱	الف	امام در علم، با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شریک است و خدا علمی به پیامبر نداده است، مگر آنکه امر کرده آن را به امام بیاموزد.	۱۷۸
ب ۴۶، ص ۲۶۳ / ح ۲	الف	امام در علم، با رسول خدا شریک است.	۱۷۹
ب ۴۶، ص ۲۶۳ / ح ۳	الف	امام در علم، با رسول خدا شریک است و پیامبر	۱۸۰

		حرفی از علمی که خدا به او آموخته، نمی‌دانند؛ مگر آنکه به امام آموخته است.	
ب ۴۷، ص ۲۶۴ / ح ۱	الف	علم به سه صورت به امام می‌رسد: علم گذشته علمی است که تفسیر شده و علم آینده مکتوب است و علم حادث در قلب انداخته می‌شود یا در گوش او خوانده می‌شود و بهترین علم امام عليه السلام همین است.	۱۸۱
ب ۴۷، ص ۲۶۴ / ح ۲	الف	علم به صورت گذشته، آینده و حادث به امام می‌رسد.	۱۸۲
ب ۴۷، ص ۲۶۴ / ح ۳	الف	علم به امام تحدیث می‌شود و در قلب او می‌افتد یا در گوش او خوانده می‌شود.	۱۸۳
ب ۴۸، ص ۲۶۴ / ح ۱	الف	اگر مردم اذاعه سیر نمی‌کردند، امام آنها را به حقایق امور آگاه می‌کرد.	۱۸۴
ب ۴۸، ص ۲۶۵ / ح ۲	الف	امام به منایا و بلایا آگاه است و اگر شیعیان اسرار را فاش نمی‌کردند، امام ایشان را آگاه می‌کرد.	۱۸۵
ب ۴۹، ص ۲۶۵ / ح ۱	ج / ۳	امور مردم به امام سپرده شده و مردم امر به اطاعت از ایشان شده‌اند.	۱۸۶
ب ۴۹، ص ۲۶۶-۲۶۵ / ح ۲	ج / ۳	خدا امر خلق را به امام تفویض کرده است تا مردم از ایشان اطاعت کنند.	۱۸۷
ب ۴۹، ص ۲۶۶ / ح ۳	ج / ۳	خدا امر خلق را به امام تفویض کرده است تا درجه اطاعت مردم را امتحان کند.	۱۸۸
ب ۴۹، ص ۲۶۶-۲۶۷ / ح ۴	ج / ۲	امور مردم به امام تفویض شده و امام، موفق، مؤید و مسدد به روح القدس است و از خطا و لغزش مصون است.	۱۸۹

۱۹۰	امور خلق به امام تفویض شده تا اطاعتشان روشن شود.	ج / ۳	ب ۴۹، ص ۲۶۷ / ح ۵
۱۹۱	امور خلق به امام تفویض شده است.	ج / ۳	ب ۴۹، ص ۲۶۸ / ح ۸
۱۹۲	امور خلق به امام تفویض شده است.	ج / ۳	ب ۴۹، ص ۲۶۸ / ح ۹
۱۹۳	امور خلق و مقام فرض الطاعه و ملک عظیم به امام عطا شده است.	ج / ۳	ب ۴۹، ص ۲۶۸ / ح ۱۰
۱۹۴	امام عالم است مثل ذی القرنین و آصف و خضر علیه السلام که علم الاهی داشتند اما پیامبر نبودند.	الف	ب ۵۰، ص ۲۶۸ / ح ۱
۱۹۵	امام به حلال و حرام عالم است؛ اما نبی نیست.	الف	ب ۵۰، ص ۲۶۸ / ح ۲
۱۹۶	امام محدث است اما نبی نیست؛ مثل آصف و خضر و ذی القرنین.	الف	ب ۵۰، ص ۲۶۹ / ح ۴
۱۹۷	امام مثل خضر و ذی القرنین است که عالم بودند اما پیامبر نبودند.	الف	ب ۵۰، ص ۲۶۹ / ح ۵
۱۹۸	امام مخزن علم الاهی است.	الف	ب ۵۰، ص ۲۶۹ / ح ۶
۱۹۹	امامان علیهم السلام محدث اند.	الف	ب ۵۱، ص ۲۷۰ / ح ۱
۲۰۰	امام علیه السلام محدث است؛ به همین جهت از شهادت خود و وقایع امور آگاه است.	الف	ب ۵۱، ص ۲۷۰ / ح ۲
۲۰۱	امامان علیهم السلام عالم، راستگو، محدث و مفهم اند.	الف	ب ۵۱، ص ۲۷۱ / ح ۳
۲۰۲	امام علیه السلام محدث است و به سکینه (علمی) که خدا به او داده است، صدای ملک را تشخیص می دهد.	الف	ب ۵۱، ص ۲۷۱ / ح ۴
۲۰۳	امام علیه السلام محدث است؛ اما نبی نیست؛ مثل آصف و خضر و ذی القرنین.	الف	ب ۵۱، ص ۲۷۱ / ح ۵
۲۰۴	امام دارای روح القدس است و به واسطه آن حقیقت اشیاء را می شناسد.	الف	ب ۵۲، ص ۲۷۲ / ح ۱

۲۰۵	امامان علیهم السلام به واسطه روح القدس آنچه را زیر عرش و زیر زمین است، می شناسند و روح القدس سهو و بازی ندارد.	الف	ب ۵۲، ص ۲۷۲ / ح ۲
۲۰۶	امامان علیهم السلام دارای روح القدس است و روح القدس، خواب و غفلت و سرگرمی و بازی و سبکی ندارد.	الف	ب ۵۲، ص ۲۷۲ / ح ۳
۲۰۷	«روح من أمرنا» خلقی است که همراه پیامبر است و به او اخبار می کند و او را سدید و محفوظ می دارد.	الف	ب ۵۳، ص ۲۷۳ / ح ۱
۲۰۸	روحي که اعظم از ملائکه است (یعنی علم) همراه امامان است.	الف	ب ۵۳، ص ۲۷۳ / ح ۲
۲۰۹	روح امری ملکوتی و همراه امام است.	ب	ب ۵۳، ص ۲۷۳ / ح ۳
۲۱۰	روح موجب تسدید امام است.	ب	ب ۵۳، ص ۲۷۳ / ح ۴
۲۱۱	وقتی خدا روح را به امام عطا کرد، به او علم و فهم عطا کرده است.	الف	ب ۵۳، ص ۲۷۳-۲۷۴ / ح ۵
۲۱۲	امام قبل باید کتابها، علم و سلاح را به امام بعد برساند.	الف	ب ۵۴، ص ۲۷۶ / ح ۱
۲۱۳	مردم به اطاعت از امامان، امر شده اند و در مواقع نزاع باید به آنان رجوع کنند و از ایشان حکم بخواهند.	ج / ۳	ب ۵۴، ص ۲۷۶ / ح ۱
۲۱۴	عالم (امام) نمی میرد تا اینکه خدا وصی او را به او بشناساند.	الف	ب ۵۴، ص ۲۷۷ / ح ۷
۲۱۵	امامان علیهم السلام از اموری که برای ایشان پیش خواهد آمد، آگاه اند و طبق دستورالعملی که برای ایشان فرستاده شده عمل می کنند.	الف	ب ۵۵، ص ۲۸۰-۲۷۹ / ح ۱

ب ۵۵، ص ۲۸۱-۲۸۰ / ح ۲	الف	امامان علیهم السلام از اموری که برایشان پیش خواهد آمد، آگاه‌اند و طبق دستورالعملی که برای ایشان فرستاده شده عمل می‌کنند.	۲۱۶
ب ۵۵، ص ۲۸۱ / ح ۳	الف	امامان علیهم السلام با علمی که به قضای الهی دارند، قیام یا سکوت می‌کنند.	۲۱۷
ب ۵۵، ص ۲۸۴-۲۸۱ / ح ۴	الف	امامان علیهم السلام از اموری که خدای تعالی برایشان تقدیر کرده، آگاه و به آن تسلیم‌اند و امامان علیهم السلام صحیفه‌ای دارند که دستور عملکردشان در ایام امامت، در آن آمده است.	۲۱۸
ب ۵۶، ص ۲۸۴ / ح ۲	الف	امام باید به حلال و حرام عالم باشد.	۲۱۹
ب ۵۶، ص ۲۸۵ / ح ۷	الف	امام پاسخ همه مسائل را می‌داند. از آینده آگاه است. به زبان همه مردم و زبان همه پرندهگان و بهائم و هر آنچه دارای روح است علم دارد.	۲۲۰
ب ۵۷، ص ۲۸۸-۲۸۶ / ح ۱	الف	امام اعلم از همه است و مردم را از هدایت، خارج و به ضلالت، وارد نمی‌کند.	۲۲۱
ب ۵۷، ص ۲۹۱-۲۹۰ / ح ۶	الف	امام امین خدا بر خلق خدا و امین او بر غیب و علم اوست.	۲۲۲
ب ۵۸، ص ۲۹۳ / ح ۲	الف	علم پیامبر و میراث علم و آثار نبوت به امام منتقل شده است.	۲۲۳
ب ۵۸، ص ۲۹۶-۲۹۳ / ح ۳	الف	امام اعلم مردم است و اسم اکبر (کتابی که علم همه چیز را به واسطه آن می‌داند) و میراث علم و آثار نبوت را دارد. امام اهل ذکر است و به همه قرآن علم دارد.	۲۲۴
ب ۵۸، ص ۲۹۶ / ح ۴	الف	پیامبر اکرم به امیرالمؤمنین هزار باب (از علم) باز	۲۲۵

		کرد که از هر باب، هزار باب باز می شود.	
۲۲۶	الف	پیامبر اکرم به امیرالمؤمنین هزار باب (از علم) باز کرد که از هر باب، هزار باب باز می شود.	ب ۵۸، ص ۲۹۶ / ح ۵
۲۲۷	الف	امام صحیفه‌ای دارد که در آن هزار حرف (از علم) هست که از هر حرف، هزار حرف باز می شود.	ب ۵۸، ص ۲۹۶ / ح ۶
۲۲۸	الف	امام به همه مسائل و احکام، علم دارد.	ب ۵۸، ص ۲۹۷ / ح ۷
۲۲۹	الف	پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به امیرالمؤمنین هزار باب (از علم) باز کرد که از هر باب، هزار باب باز می شود.	ب ۵۸، ص ۲۹۷ / ح ۹
۲۳۰	الف	امام اعلم مردم است و قبل از تولد، فقیه است و قبل از سخن گفتن، قرآن می خواند.	ب ۵۹، ص ۳۰۱-۳۰۲ / ح ۲
۲۳۱	الف	امام اعلم مردم به خدا و رسول و تأویل کتاب خداست.	ب ۵۹، ص ۳۰۲-۳۰۳ / ح ۳
۲۳۲	الف	هر آنچه مردم از حضرت آدم تا فناى عالم، بدان نیازمندند و علم حدود و دیات حتّی تاوان خراش، نزد امامان عليهم السلام هست.	ب ۶۰، ص ۳۰۳-۳۰۴ / ح ۱
۲۳۳	الف	هر آنچه مردم از حضرت آدم تا پایان عالم، بدان نیازمندند و علم حدود و دیات حتّی تاوان خراش نزد امامان عليهم السلام هست.	ب ۶۰، ص ۳۰۴ / ح ۲
۲۳۴	الف	صندوقچه‌ای که کتب رسول خدا در آن قرار دارد و مملوّ از علم است، نزد امامان می باشد.	ب ۶۱، ص ۳۰۵ / ح ۱
۲۳۵	الف	صندوقچه‌ای که کتب رسول خدا در آن قرار دارد و مملوّ از علم است، نزد امامان می باشد.	ب ۶۱، ص ۳۰۵ / ح ۲
۲۳۶	الف	امام جعفر دارد و به جز امام و نبی، کسی در جعفر نظر نمی کند.	ب ۶۲، ص ۳۱۲ / ح ۲

ب	دین را باید از امام اخذ کرد.	۲۳۷
الف	به امام حکم و فهم و سخا داده شده و معرفت آنچه مردم بدان نیازمندند و آنچه در دینشان باعث اختلاف می‌شود، تعلیم شد است. امام به نور خدا می‌بیند و به فهمی که خدا عطا کرده است و به حکمتی از ناحیه خدا، سخن می‌گوید. امام عالمی است که جهل در او راه ندارد. امام معلم، حکم و عالم است.	۲۳۸
الف	علم به مایحتاج مردم نزد امام است.	۲۳۹
الف	علم به مایحتاج مردم نزد امام است.	۲۴۰
ب	حکم را باید از امام اخذ و به امر او عمل کرد.	۲۴۱
ج / ۱	امام حجّت خداست.	۲۴۲
الف	امام مردم را به دین خدا هدایت و علم خدا را به ایشان تعلیم می‌کند و علمی که از امامان علیهم‌السلام پراکنده شده است، غائب نمی‌گردد.	۲۴۳
الف	امام از افکار و نیات افراد آگاه است. (امیرالمؤمنین علیه‌السلام با علم الاهی خود از شیطنت طلحه و زبیر پرده بر می‌دارد).	۲۴۴
الف	امام به حوادث آینده علم دارد. (اخبار امیرالمؤمنین علیه‌السلام از سرانجام نهروان)	۲۴۵
الف	امام علیه‌السلام از افکار و سؤالات ذهن مردم آگاه است.	۲۴۶
الف	امام به نطق حجرالاسود علم دارد و او را شاهد بر امامت خویش قرار می‌دهد.	۲۴۷

ب ۶۶ ص ۳۵۱-۳۴۸ ح ۶	الف	امامت به علم شناخته می‌شود. امام علیه السلام برای نشان دادن امامت خویش به همه سؤالات مطرح شده از سوی شخص غریبه، پاسخ می‌دهد.	۲۴۸
ب ۶۶ ص ۳۵۲-۳۵۱ ح ۷	الف	امام به علم شناخته می‌شود و از افکار و سؤالات ذهنی مردم آگاه است. حضرت موسی بن جعفر علیه السلام از حرف دل هشام بن سالم و مؤمن الطاق خبر و به آنها پاسخ می‌دهد.	۲۴۹
ب ۶۶ ص ۳۵۳ ح ۹	الف	امام از سؤالات ذهنی مردم آگاه است. امام جواد علیه السلام از سؤال ذهنی یحیی بن اکثم خبر و به او پاسخ می‌دهد.	۲۵۰
ب ۶۶ ص ۳۵۵ ح ۱۲	الف	امام از امور پنهان اشخاص آگاه است. (اخبار امام رضی علیه السلام از ورود و شأ)	۲۵۱
ب ۶۶ ص ۳۵۵ ح ۱۳	الف	امام از افکار و نیت مردم آگاه است (اخبار امام رضی علیه السلام از نیت عبیدالله بن مغیره).	۲۵۲
ب ۶۶ ص ۳۵۸-۳۵۶ ح ۱۶	الف	امام از حوادث آینده آگاه است: (خبر دادن امام باقر علیه السلام از کشته شدن زید)	۲۵۳
ب ۶۶ ص ۳۶۶-۳۵۸ ح ۱۷	الف	امام از حوادث آینده آگاه است: (خبر دادن امام صادق علیه السلام از کشته شدن عبدالله بن حسن)	۲۵۴
ب ۶۶ ص ۳۶۶ ح ۱۸	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (خبر دادن امام موسی بن جعفر علیه السلام از کشته شدن شهید فخ)	۲۵۵
ب ۶۶ ص ۳۶۷ ح ۱۹	الف	آگاهی امام از سرانجام امور. (علم امام کاظم علیه السلام به مطلع شدن هارون از محتوای نامه ایشان)	۲۵۷
ب ۶۷ ص ۳۷۲ ح ۱	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۵۷
ب ۶۷ ص ۳۷۲ ح ۳	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۵۸

ب ۶۷، ص ۳۷۳ / ح ۹	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۵۹
ب ۶۷، ص ۳۷۴ / ح ۱۰	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۰
ب ۶۷، ص ۳۷۴ / ح ۱۱	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۱
ب ۶۸، ص ۳۷۴ / ح ۱	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۲
ب ۶۸، ص ۳۷۵-۳۷۶ / ح ۳	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۳
ب ۶۹، ص ۳۷۸ / ح ۱	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۴
ب ۶۹، ص ۳۷۸-۳۷۹ / ح ۲	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است.	۲۶۵
ب ۶۹، ص ۳۷۹-۳۸۰ / ح ۳	الف	امام به تفسیر قرآن عالم است. امام عالم است.	۲۶۶
ب ۷۰، ص ۳۸۱ / ح ۴	الف	شهادت امام قبل و انتقال امامت از سوی خدای تعالی به امام بعدی، الهام می شود.	۲۶۷
ب ۷۰، ص ۳۸۱ / ح ۵	الف	امام از حوادث واقعه در همه مکانها و زمانها آگاه است. (اخبار امام هادی علیه السلام از شهادت امام جواد علیه السلام)	۲۶۸
ب ۷۱، ص ۳۸۵-۳۸۷ / ح ۱	الف	امام هنگام تولد تمام علمی را که خدا از آسمان به زمین نازل کرده اخذ می کند. امام مخزن علم الاهی است. خدا علم اول و علم آخر و استحقاق این روح در لیلۃ القدر را به امام عطا کرده است.	۲۶۹
ب ۷۱، ص ۳۸۷ / ح ۲	الف	هنگام تولد امام، ستونی از نور برای امام بلند می شود که به واسطه آن اعمال خلائق را نظاره می کند و خداوند به واسطه آن بر خلق احتجاج می کند.	۲۷۰
ب ۷۱، ص ۳۸۷ / ح ۳	الف	هنگام تولد امام، ستونی از نور برای امام بلند می شود که به واسطه آن اعمال خلائق را نظاره می کند و خدا به همین شهود، بر خلق احتجاج	۲۷۱

		می‌کند.	
ب ۷۱، ص ۳۸۷/ح ۴	الف	هنگام تولّد امام، ستونی از نور برای امام بلند می‌شود که به واسطه آن اعمال خلائق را نظاره می‌کند و خدا به همین شهود، بر خلق احتجاج می‌کند.	۲۷۲
ب ۷۱، ص ۳۸۸/ح ۶	الف	هنگام تولّد امام، ستونی از نور برای امام بلند می‌شود که به واسطه آن اعمال خلائق را نظاره می‌کند و خدا به همین شهود، بر خلق احتجاج می‌کند.	۲۷۳
ب ۷۱، ص ۳۸۸/ح ۷	الف	هنگام تولّد امام، ستونی از نور برای امام بلند می‌شود که به واسطه آن اعمال خلائق را نظاره می‌کند و خدا به همین شهود، بر خلق احتجاج می‌کند.	۲۷۴
ب ۷۱، ص ۳۸۸-۳۸۹/ح ۸	الف	چشم امام می‌خوابد؛ اما قلبش نمی‌خوابد و از پشت سر همچون پیش رو می‌بیند... امام محلّث است.	۲۷۵
ب ۷۲، ص ۳۸۹/ح ۳	ب	به امام علیه السلام روح القدس و «روح من امره» عطا شده است.	۲۷۶
ب ۷۳، ص ۳۹۴/ح ۱	ب	جنیان مسائل مربوط به دین و حلال و حرام را از امام علیه السلام سؤال می‌کنند.	۲۷۷
ب ۷۳، ص ۳۹۵/ح ۲	ب	جنیان مسائل مربوط به دین و حلال و حرام را از امام علیه السلام سؤال می‌کنند.	۲۷۸
ب ۷۴، ص ۳۹۷/ح ۱	ب	امام حق را می‌شناسد و بدون بیّنه حکم می‌کند.	۲۷۹
ب ۷۴، ص ۳۹۸/ح ۲	ب	امام حق را می‌شناسد و بدون بیّنه حکم می‌کند.	۲۸۰

ب ۷۴، ص ۳۹۸ / ح ۳	الف	مسائل جدید به واسطه روح القدس به امام علیه السلام القاء می شود.	۲۸۱
ب ۷۴، ص ۳۹۸ / ح ۴	الف	مسائل جدید به واسطه روح القدس به امام علیه السلام القاء می شود.	۲۸۲
ب ۷۴، ص ۳۹۸ / ح ۵	الف	امام عالم است و منزلت او مثل منزلت ذی القرنین، یوشع و آصف است. حکم به واقع، توسط روح القدس به امام القاء می شود.	۲۸۳
ب ۷۵، ص ۳۹۸ / ح ۱	الف	وحی در منازل اهل بیت علیهم السلام نازل می شود و علم از ناحیه ایشان به مردم می رسد.	۲۸۴
ب ۷۵، ص ۳۹۹ / ح ۲	الف	وحی در منازل اهل بیت علیهم السلام نازل می شود و علم از ناحیه ایشان به مردم می رسد.	۲۸۵
ب ۷۶، ص ۳۹۹ / ح ۱	ب	حق و داوری صحیح فقط از ناحیه اهل بیت علیهم السلام خارج می شود.	۲۸۶
ب ۷۶، ص ۳۹۹ / ح ۲	الف	همه علم صحیح نزد امام علیه السلام است و امام پاسخ همه سؤالات را می داند.	۲۸۷
ب ۷۶، ص ۳۹۹ / ح ۳	الف	علم صحیح فقط نزد ائمه علیهم السلام است.	۲۸۸
ب ۷۶، ص ۴۰۰-۳۹۹ / ح ۴	الف	علم فقط از ناحیه اهل بیت علیهم السلام - که جبرئیل بر ایشان نازل می شود - به مردم می رسد.	۲۸۹
ب ۷۶، ص ۴۰۰ / ح ۵	الف	علم اخذ نمی شود مگر از اهل بیت وحی.	۲۹۰
ب ۷۶، ص ۴۰۰ / ح ۶	الف	علم رسول خدا نزد امامان علیهم السلام است و فقط آنچه از ناحیه ایشان برسد، صحیح است.	۲۹۱
ب ۷۷، ص ۴۰۱ / ح ۱	الف	کسی جز نبی مرسل و ملک مقرب و مؤمنی که قلبش برای ایمان شده است، تحمل علم امامان علیهم السلام را ندارد.	۲۹۲

ب ۷۶، ص ۴۰۱ / ح ۲	الف	کسی جز نبی مرسل و ملک مقرب و مؤمنی که قلبش برای ایمان شده است، تحمّل علم امامان را ندارد.	۲۹۳
ب ۷۷، ص ۴۰۱ / ح ۳	الف	کسی جز نبی مرسل و ملک مقرب و مؤمنی که قلبش برای ایمان شده است، تحمّل علم امامان را ندارد.	۲۹۴
ب ۷۷، ص ۴۰۱-۴۰۲ / ح ۴	الف	کسی جز نبی مرسل و ملک مقرب و مؤمنی که قلبش برای ایمان شده است، تحمّل احادیث (علم) امامان را ندارد.	۲۹۵
ب ۷۷، ص ۴۰۲ / ح ۵	الف	علمی از علم خدا نزد امامان هست که کسی جز نبی مرسل، ملک مقرب و مؤمنی که قلبش برای ایمان امتحان شده است، تحمّل آن را ندارد.	۲۹۶
ب ۷۸، ص ۴۰۵ / ح ۱	ج / ۳	مردم باید از امام بشنوند و اطاعت کنند.	۲۹۷
ب ۷۸، ص ۴۰۵ / ح ۲	ج / ۳	مردم باید از امام بشنوند و اطاعت کنند.	۲۹۸
ب ۷۸، ص ۴۰۵ / ح ۳	ج / ۳	مردم اگر حقایق پس از مرگ را می‌دیدند، از امام اطاعت می‌کردند.	۲۹۹
ب ۷۸، ص ۴۰۶ / ح ۶	ج / ۳	امام بر مردم، حقّ امر و نهی دارد و مردم باید از او اطاعت کنند.	۳۰۰
ب ۷۹، ص ۴۳۸ / ح ۱	الف	امام شیعیان خود را با توجّه به سوابقشان در عالم ارواح، می‌شناسد.	۳۰۱
ب ۷۹، ص ۴۳۸ / ح ۲	الف	امام مؤمن را از کافر باز می‌شناسد و به حقیقت ایمان و کفر او علم دارد.	۳۰۲
ب ۷۹، ص ۴۳۸-۴۳۹ / ح ۳	الف	امام افراد را می‌شناسد و با توجّه به همین شناخت، پاسخ مناسب با حال هر شخص را	۳۰۳

		می‌دهد و اگر صدای شخصی را از پشت دیوار بشنود، او را می‌شناسد. امام متوسّم است و اگر با کسی سخن بگویند، می‌داند که او سعادت‌مند است یا شقاوت‌مند.	
ب ۸۰، ص ۴۴۴ / ح ۱۵	الف	خداوند همه اسماء را به پیامبر اکرم تعلیم کرده است.	۳۰۴
ب ۸۰، ص ۴۴۴ / ح ۱۶	الف	اسماء اهل بهشت و اهل جهنّم و اسماء پدران و قبائلشان تا روز قیامت، نزد پیامبر هست.	۳۰۵
ب ۸۰، ص ۴۴۴-۴۴۵ / ح ۱۷	الف	خداوند کلیدهای علم و معادن حکمت را به پیامبر عطا کرده است.	۳۰۶
ب ۸۰، ص ۴۴۵-۴۴۶ / ح ۱۹	الف	خداوند علمش را در میان اهل بیت، به ودیعه گذاشته و کتابش را میراث ایشان قرار داده است.	۳۰۷
ب ۸۱، ص ۴۵۵ / ح ۴	الف	رأی امام‌المؤمنین علیه السلام علم است و امام دانستارترین مردم به امور است.	۳۰۸
ب ۸۲، ص ۴۵۸ / ح ۱	الف	جبرئیل خبر آینده را به حضرت زهرا می‌رساند و امیرالمؤمنین آن را می‌نوشت.	۳۰۹
ب ۸۳، ص ۴۶۲ / ح ۵	الف	امام به همه زبانها عالم است.	۳۱۰
ب ۸۴، ص ۴۶۸ / ح ۴	الف	امام از هنگام شهادت خویش آگاه است.	۳۱۱
ب ۸۵، ص ۴۷۰ / ح ۳		امام‌المؤمنین علیه السلام وارث علوم پیامبر است.	۳۱۲
ب ۸۵، ص ۴۷۰-۴۷۱ / ح ۴		امام‌المؤمنین علیه السلام به زبان پرندگان و حیوانات علم دارد.	۳۱۳
ب ۸۶، ص ۴۷۴ / ح ۵	الف	امام از واقع امور آگاه است. (اخبار امام صادق علیه السلام از حال یکی از شیعیان)	۳۱۴
ب ۸۶، ص ۴۷۵ / ح ۶	الف	امام محدّث است.	۳۱۵
ب ۸۷، ص ۴۷۶-۴۷۷ / ح ۱	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام باقر علیه السلام)	۳۱۶

		از ورود کنیزان فروشی)	
ب ۸۷، ص ۴۷۸-۴۷۷ / ح ۳	الف	امام از افکار مردم آگاه است. (اخبار امام کاظم علیه السلام از وسوسه و شکّ اصحاب خود)	۳۱۷
ب ۸۷، ص ۴۸۱-۴۷۸ / ح ۴	الف	امام علیه السلام به تورات، انجیل، زبور، کتاب هود و هر آنچه بر انبیاء نازل شده و همه اخبار آسمانها - که کسی از آن آگاه است یا احدی بدان آگاهی ندارد - علم دارد. بیان هر چیزی نزد امام است.	۳۱۸
ب ۸۷، ص ۴۸۴ / ح ۷	الف	شیعه به علم منایا و بلایا عالم است و امام به این علم سزاوارتر است.	۳۱۹
ب ۸۸، ص ۴۸۷-۴۸۶ / ح ۱	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام کاظم علیه السلام از ورود کنیز فروش مغربی و خرید مادر امام رضعلیه علیه السلام)	۳۲۰
ب ۸۸، ص ۴۸۸-۴۸۷ / ح ۴	الف	امام از وقایع امور آگاه است. (آگاهی امام رضعلیه علیه السلام از دین شیعه خویش و اداء آن)	۳۲۱
ب ۸۸، ص ۴۸۸ / ح ۵	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام رضعلیه علیه السلام از انهدام کوه فارغ)	۳۲۲
ب ۸۸، ص ۴۹۱-۴۹۰ / ح ۸	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام رضعلیه علیه السلام از نقشه ترور مأمون در حمام)	۳۲۳
ب ۸۸، ص ۴۹۱ / ح ۹	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام رضعلیه علیه السلام از کشته شدن محمد بن جعفر)	۳۲۴
ب ۸۹، ص ۴۹۳ / ح ۲	الف	امام از نیات افراد آگاه است. (آگاهی امام علیه السلام از شیطنت عبدالله بن رزین)	۳۲۵
ب ۸۹، ص ۴۹۵ / ح ۵	الف	امام از امور پنهان آگاه است. (شناختن نامه های بدون عنوان)	۳۲۶

۳۲۷	امام از افکار و احوال دیگران آگاه است (آگاهی از تشنگی یکی از اصحاب)	الف	ب ۸۹، ص ۴۹۶-۴۹۵ / ح ۶
۳۲۸	امام به همه مسائل علم دارد و در کودکی، به همه سؤالات پاسخ می‌دهد. (پاسخ دادن امام جواد علیه السلام به سی هزار مسأله در ده سالگی)	الف	ب ۸۹، ص ۴۹۶ / ح ۷
۳۲۹	امام از حال شیعیان و امور گذشته آگاه است. (آگاهی امام جواد علیه السلام از تأدیب دعبل توسط امام رضا علیه السلام)	الف	ب ۸۹، ص ۴۹۶ / ح ۸
۳۳۰	امام از افکار و نیات مردم آگاه است. (علم امام به دین امام رضا علیه السلام نسبت به مطرفی)	الف	ب ۸۹، ص ۴۹۷ / ح ۱۱
۳۳۱	امام از وقایع و حوادث آگاه است. (اخبار امام هادی علیه السلام از مرگ واثق)	الف	ب ۹۰، ص ۴۹۸ / ح ۱
۳۳۲	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام هادی از زندانی شدن و آزاد شدن محمد بن فرج)	الف	ب ۹۰، ص ۵۰۰ / ح ۵
۳۳۳	امام از احوال مردم آگاه است. (اطلاع امام از حال زید بن علی بن حسن بن زید و تهیه دارو برای او)	الف	ب ۹۰، ص ۵۰۲ / ح ۹
۳۳۴	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از قتل معتز)	الف	ب ۹۱، ص ۵۰۶ / ح ۲
۳۳۵	امام از احوال مردم آگاه است. (اطلاع امام از نیاز اصحاب خود و رفع آن)	الف	ب ۹۱، ص ۵۰۶ / ح ۳
۳۳۶	امام از احوال مردم آگاه است. (علم امام به نیاز ابوهاشم جعفری)	ب	ب ۹۱، ص ۵۰۸ / ح ۱۰
۳۳۷	امام به همه زبانها عالم است. امام به انساب، حوادث آینده و مواقع مرگ مردم علم دارد.	الف	ب ۹۱، ص ۵۰۹ / ح ۱۱

ب ۹۱، ص ۵۰۹/ح ۱۲	الف	امام از افکار مردم آگاه است. (علم امام به سؤال اقرع و پاسخ دادن به او)	۳۳۸
ب ۹۱، ص ۵۰۹/ح ۱۳	الف	امام از افکار مردم آگاه است. (علم امام به سؤال حسن بن ظریف)	۳۳۹
ب ۹۱، ص ۵۰۹/ح ۱۴	الف	امام از امور پنهان آگاه است. (خبر دادن امام از دروغ اسماعیل بن محمد)	۳۴۰
ب ۹۱، ص ۵۱۰/ح ۱۵	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مردن اسب علی بن زید)	۳۴۱
ب ۹۱، ص ۵۱۰/ح ۱۶	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مرگ مهتدی)	۳۴۲
ب ۹۱، ص ۵۱۰/ح ۱۷	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مرگ فرزند محمد بن الحسن بن شمون)	۳۴۳
ب ۹۱، ص ۵۱۱/ح ۱۸	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مرگ فرزند بزرگ سیف ابن اللیث)	۳۴۴
ب ۹۱، ص ۵۱۲/ح ۲۱	الف	امام از نیات دیگران آگاه است. (اخبار امام از نیت ابوهاشم جعفری)	۳۴۵
ب ۹۱، ص ۵۱۲/ح ۲۲	الف	امام از نیات دیگران آگاه است. (علم امام به تشنگی و قصد محمد بن قاسم ابوالعیناء الهاشمی)	۳۴۶
ب ۹۱، ص ۵۱۲-۵۱۳/ح ۲۴	الف	امام علم انبیاء گذشته را دارد.	۳۴۷
ب ۹۱، ص ۵۱۳/ح ۲۵	الف	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مرگ عبدالعزیز و کشته شدن محمد بن حجر)	۳۴۸
ب ۹۲، ص ۵۱۴/ح ۲	الف	امام شیعیان خود را می شناسد (صحبت امام عسکری علیه السلام با مردی از اهل فارس و احوالپرسی)	۳۴۹

از خاندان او)			
۳۵۰	امام به امور گذشته و همهٔ زبانها عالم است و با همه زبانها تکلم می‌کند. (تکلم امام به زبان هندی با ابوسعید غانم هندی)	الف	ب ۹۲، ص ۵۱۷-۵۱۵/ح ۳
۳۵۱	امام از احوال مردم و امور ایشان آگاه است. (علم امام به امر محمد بن ابراهیم بن مهزیار)	الف	ب ۹۲، ص ۵۱۸/ح ۵
۳۵۲	امام از اعمال مردم آگاه است. (علم امام به شرب خمر یکی از خادمان خفیف)	الف	ب ۹۲، ص ۵۲۳/ح ۲۱
۳۵۳	امام از امور پنهان آگاه است. (آگاهی امام از حساب اموال محمد بن علی بن شاذان نیشابوری)	الف	ب ۹۲، ص ۵۲۴/ح ۲۳
۳۵۴	امام از حقایق امور آگاه است. (آگاهی امام از احوال جنید و...)	الف	ب ۹۲، ص ۵۲۴/ح ۲۴
۳۵۵	امام از حوادث آینده آگاه است. (اخبار امام از مرگ جنین محمد بن صالح)	الف	ب ۹۲، ص ۵۲۴/ح ۲۵
۳۵۶	امام به همهٔ مسائل عالم است.	الف	ب ۹۳، ص ۵۲۶-۵۲۵/ح ۱
۳۵۷	امام از گذشته و آینده آگاه است.	الف	ب ۹۳، ص ۵۲۸-۵۲۷/ح ۳
۳۵۸	علم نشانهٔ امامت است.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۰-۵۲۹/ح ۵
۳۵۹	همهٔ امامان علیهم‌السلام محدث‌اند.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۱/ح ۷
۳۶۰	امام اعلم مردم است.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۲-۵۳۱/ح ۷
۳۶۱	امر در شب قدر بر امام نازل می‌شود و ائمه علیهم‌السلام محدث‌اند.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۳-۵۳۲/ح ۱۱
۳۶۲	ائمه علیهم‌السلام محدث‌اند.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۳/ح ۱۴
۳۶۲	ائمه علیهم‌السلام محدث و مفهم‌اند.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۴/ح ۱۸
۳۶۴	ائمه علیهم‌السلام محدث‌اند.	الف	ب ۹۳، ص ۵۳۵-۵۳۴/ح ۲۰

بخش دوم

شماره و عنوان ابوابی که در جدول پیشین به آن ارجاع شده است. (باید دانست که اولاً تمام این ابواب، در کتاب الحجّة اصول کافی قرار دارد. ثانياً شماره هایی که در اینجا آمده، الزاماً به معنای ترتیب ورود آن ابواب در کتاب الحجّة نیست.)

- باب ۱. الاضطرار إلى الحجّة (۵ حدیث)
- باب ۲. طبقات الأنبياء و الرسل و الأئمة عليهم السلام (۴ حدیث)
- باب ۳. الفرق بين الرسول و النبي و المحدث (۴ حدیث)
- باب ۴. إنّ الحجّة لا تقوم لله على خلقه الا بإمام (۴ حدیث)
- باب ۵. إنّ الأرض لا تخلو من حجّة (۱۳ حدیث)
- باب ۶. إنّه لو لم يبق في الأرض إلا رجلان لكان أحدهما الحجّة (۵ حدیث)
- باب ۷. معرفة الامام و الردّ إليه (۱۴ حدیث)
- باب ۸. فرض طاعة الأئمة عليهم السلام (۱۷ حدیث)
- باب ۹. في أنّ الأئمة عليهم السلام شهداء الله عزّوجلّ على خلقه (۵ حدیث)
- باب ۱۰. إنّ الأئمة عليهم السلام هم الهداة (۴ حدیث)
- باب ۱۱. إنّ الأئمة عليهم السلام ولاة أمر الله و خزنة علمه (۶ حدیث)
- باب ۱۲. إنّ الأئمة عليهم السلام خلفاء الله عزّوجلّ في أرضه و أبوابه التي منها يؤتى
- باب ۱۳. إنّ الأئمة عليهم السلام نور الله عزّوجلّ (۶ حدیث)
- باب ۱۴. إنّ الأئمة عليهم السلام هم أركان الأرض (۳ حدیث)
- باب ۱۵. نادر جامع في فضل الامام و صفاته (۲ حدیث)
- باب ۱۶. إنّ الأئمة عليهم السلام ولاة الأمر و هم الناس المحسودون الذين ذكرهم الله عزّوجلّ (۵ حدیث)
- باب ۱۷. إنّ الأئمة عليهم السلام هم العلامات التي ذكرها الله عزّوجلّ في كتابه (۳ حدیث)
- باب ۱۸. إنّ الايات التي ذكرها الله عزّوجلّ في كتابه هم الأئمة عليهم السلام (۳ حدیث)
- باب ۱۹. فرض الله عزّوجلّ و رسوله صلوات الله عليه من الكون مع الأئمة عليهم السلام (۷ حدیث)

- باب ٢٠. إن أهل الذكر الذين أمر الله الخلق بسؤالهم هم الأئمة عليهم السلام (٩ حديث)
- باب ٢١. إن من وصفه الله تعالى في كتابه بالعلم هم الأئمة عليهم السلام (٢ حديث)
- باب ٢٢. إن الراسخين في العلم هم الأئمة عليهم السلام (٣ حديث)
- باب ٢٣. إن الأئمة عليهم السلام قد أوتوا العلم وأثبت في صدورهم (٥ حديث)
- باب ٢٤. إن من اصطفاه الله من عباده وأورثهم كتابه هم الأئمة عليهم السلام (٤ حديث)
- باب ٢٥. إن الأئمة عليهم السلام في كتاب الله إمامان عليهم السلام: إمام يدعو إلى الله وإمام يدعو إلى النار (٢ حديث)
- باب ٢٦. إن المتوسمين الذين ذكرهم الله تعالى في كتابه هم الأئمة عليهم السلام و السبيل فيهم مقيم (٥ حديث)
- باب ٢٧. عرض الأعمال على النبي صلى الله عليه وآله وسلم و الأئمة عليهم السلام (٦ حديث)
- باب ٢٨. إن الأئمة عليهم السلام معدن العلم و شجرة النبوة و مختلف الملائكة (٣ حديث)
- باب ٢٩. إن الأئمة عليهم السلام ورثة العلم يرث بعضهم بعضاً العلم (٨ حديث)
- باب ٣٠. إن الأئمة عليهم السلام ورثوا علم النبي صلى الله عليه وآله وسلم و جميع الأنبياء و الأوصياء الذين من قبلهم (٧ حديث)
- باب ٣١. إن الأئمة عليهم السلام عندهم جميع الكتب التي نزلت من عند الله عزوجل و إنهم يعرفونها على اختلاف ألسنتها (٢ حديث)
- باب ٣٢. إنه لم يجمع القرآن كله إلا الأئمة عليهم السلام و إنهم يعلمون علمه كله (٦ حديث)
- باب ٣٣. ما أعطى الأئمة عليهم السلام من اسم الله الأعظم (٣ حديث)
- باب ٣٤. ما عند الأئمة عليهم السلام من الآيات الأنبياء عليهم السلام (٥ حديث)
- باب ٣٥. ما عند الأئمة عليهم السلام من سلاح رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم و متاعه (٩ حديث)
- باب ٣٦. إن مثل سلاح رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم مثل التابوت في بني إسرائيل (٤ حديث)
- باب ٣٧. فيه ذكر الصحيفة و الجفر و الجامعة و مصحف فاطمة عليها السلام (٨ حديث)
- باب ٣٨. في شأن أنا أنزلناه في ليلة القدر و تفسيرها (٩ حديث)
- باب ٣٩. في إن الأئمة عليهم السلام يزدادون في ليله الجمعة (٣ حديث)

- باب ٤٠: لولا أنّ الأئمة عليهم السلام يزدادون لنفد ما عندهم (٤ حديث)
- باب ٤١: إنّ الأئمة عليهم السلام يعلمون جميع العلوم التي خرجت إلى الملائكة والأنبياء والرسول عليه السلام (٤ حديث)
- باب ٤٢: نادر فيه ذكر الغيب (٤ حديث)
- باب ٤٣: إنّ الأئمة عليهم السلام اذا شأوا إنّ يعلموا علّما (٣ حديث)
- باب ٤٤: إنّ الأئمة عليهم السلام يعلمون متى يموتون وأنهم لا يموتون إلا باختيار منهم (٨ حديث)
- باب ٤٥: إنّ الأئمة عليهم السلام يعلمون علم ما كان وما يكون وإنه لا يخفى عليهم الشيء صلوات الله عليهم (٦ حديث)
- باب ٤٦: إنّ الله عزّ وجلّ لم يعلم نبيّه علماً إلا امره إنّ يعلمه أمير المؤمنين وأنه كان شريكه في العلم (٣ حديث)
- باب ٤٧: جهات علوم الأئمة عليهم السلام (٣ حديث)
- باب ٤٨: إنّ الأئمة عليهم السلام لو ستر عليهم لأخبروا كلّ امرئ بما له وعليه (٢ حديث)
- باب ٤٩: التفويض إلى رسول الله صلى الله عليه وآله وإلى الأئمة عليهم السلام في أمر الدين (١٠ حديث)
- باب ٥٠: في إنّ الأئمة عليهم السلام بمن يشبهون ممّن مضى وكراهية القول فيهم بالنبوة (٧ حديث)
- باب ٥١: إنّ الأئمة عليهم السلام محدّثون مفهّمون (٥ حديث)
- باب ٥٢: فيه ذكر الأرواح التي في الأئمة عليهم السلام (٣ حديث)
- باب ٥٣: الروح التي يسدّد الله بها الأئمة عليهم السلام (٦ حديث)
- باب ٥٤: إنّ الإمام عليه السلام يعرف الإمام الذي يكون بعده وإنّ قوله تعالى: «إنّ الله يأمركم أن تؤدّوا الإمانات إلى أهلها» فيهم عليهم السلام نزلت (٧ حديث)
- باب ٥٥: إنّ الأئمة عليهم السلام لن يفعلوا شيئاً ولا يفعلون إلا بعهد من الله عزّ وجلّ وأمر منه لا يتجاوزونه (٤ حديث)
- باب ٥٦: الأمور التي توجب محبة الإمام عليه السلام (٧ حديث)

- باب ٥٧. مانص الله عزوجل ورسوله على الأئمة عليهم السلام واحداً فواحد (٧ حديث)
- باب ٥٨. الإشارة والنص على أمير المؤمنين عليه السلام (٩ حديث)
- باب ٥٩. الإشارة والنص على الحسين بن علي عليهما السلام (٣ حديث)
- باب ٦٠. الإشارة والنص على علي بن الحسين عليهما السلام (٣ حديث)
- باب ٦١. الإشارة والنص على أبي جعفر عليه السلام (٤ حديث)
- باب ٦٢. الإشارة والنص على أبي الحسن الرضائي عليه السلام (١٦ حديث)
- باب ٦٣. الإشارة والنص على أبي محمّد عليه السلام (١٣ حديث)
- باب ٦٤. في تسمية من رأاه عليه السلام (١٥ حديث)
- باب ٦٥. في الغيبة (٣١ حديث)
- باب ٦٦. مايفصل به بين دعوى المحق والمبطل في أمر الإمامة (١٩ حديث)
- باب ٦٧. من ادعى الإمامة وليس لها بأهل ومن جحد الأئمة أو بعضهم ومن أثبت الإمامة لمن ليس لها بأهل. (١٢ حديث)
- باب ٦٨. فيمن دان الله عزوجل بغير امام من الله جل جلاله (٥ حديث)
- باب ٦٩. ما يجب على الناس عند مضي الإمام (٣ حديث)
- باب ٧٠. في أن الإمام متى يعلم أن الامر قد صار إليه (٦ حديث)
- باب ٧١. مواليد الأئمة عليهم السلام (٨ حديث)
- باب ٧٢. خلق أبدان الأئمة وأرواحهم وقلوبهم عليهم السلام (٤ حديث)
- باب ٧٣. إن الجن يأتيهم فيسألونهم عن معالم دينهم ويتوجهون في أمورهم (٧ حديث)
- باب ٧٤. في الأئمة عليهم السلام أنهم إذا ظهر أمرهم حكموا بحكم داوود وآل داوود ولايسألون البيّنة (٥ حديث)
- باب ٧٥. إن مستقى العلم من بيت آل محمد عليهم السلام (٢ حديث)
- باب ٧٦. إنه ليس شيء من الحق في يد الناس إلا ما خرج ممن عند الأئمة عليهم السلام وإن كل شيء لم يخرج من عندهم فهو باطل. (٥ حديث)
- باب ٧٧. فيما جاء أن حديثهم صعب مستصعب (٥ حديث)

- باب ۷۸. ما يجب من حق الإمام على الرعيّة وحق الرعيّة على الإمام (۹ حدیث)
 باب ۷۹. في معرفتهم أوليائهم والتفويض إليهم (۳ حدیث)
 باب ۸۰. مولد النبي ﷺ (۴۰ حدیث)
 باب ۸۱. مولد أمير المؤمنين ﷺ (۱۱ حدیث)
 باب ۸۲. مولد الزهراء فاطمة ﷺ (۱۰ حدیث)
 باب ۸۳. مولد الحسن بن علي ﷺ (۶ حدیث)
 باب ۸۴. مولد علي بن الحسين ﷺ (۶ حدیث)
 باب ۸۵. مولد أبي جعفر محمد بن علي ﷺ (۶ حدیث)
 باب ۸۶. مولد أبي عبدالله جعفر بن محمد ﷺ (۸ حدیث)
 باب ۸۷. مولد أبي الحسن موسى بن جعفر ﷺ (۹ حدیث)
 باب ۸۸. مولد أبي الحسن الرضا ﷺ (۱۱ حدیث)
 باب ۸۹. مولد أبي جعفر محمد بن علي الثاني ﷺ (۱۲ حدیث)
 باب ۹۰. مولد أبي الحسن علي بن محمد ﷺ (۹ حدیث)
 باب ۹۱. مولد أبي محمد الحسن بن علي ﷺ (۲۷ حدیث)
 باب ۹۲. مولد الصاحب ﷺ (۳۱ حدیث)
 باب ۹۳. ما جاء في الاثني عشر والنص عليهم ﷺ (۲۰ حدیث)

بخش سوم - نمایه درون مایه

توضیح: درون مایه احادیثی که در جدول مفصل بخش اول آمده، با تقسیم موضوعی در این بخش می آید. شماره‌ها ناظر به همان جدول است.

۱. ویژگیهای امام ﷺ به طور کلی

- ۱-۱. امام، حجّت خدا ۲۴۲
- ۲-۱. امام، امین خدا بر خلق ۲۲۲
- ۳-۱. امام، باب الله ۴۷
- ۴-۱. امام، خلیفه خدا در زمین ۴۶، ۵۴

- ۵-۱. امام، شاهد خدا بر خلق ۲۲، ۳۳، ۳۵، ۲۷۰-۲۷۴
- ۶-۱. امام، باب معرفة الله ۲۶
- ۷-۱. ضرورت تسلیم به امام و اطاعت از امام ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۳۰، ۳۱، ۵۴، ۱۸۶-۱۹۳، ۲۱۳، ۲۳۷، ۲۴۱، ۲۹۷-۳۰۰

۲. ویژگیهای امام از دیدگاه علم

- ۱-۲. امام، اعلم مردم ۳۰۸، ۳۶۰
- ۲-۲. علم به امامان داده شده است ۷۹-۸۳
- ۳-۲. امام، عالم است ولی نبی نیست. (مثل آصف، خضر، ذی القرنین) ۱۹۴-۱۹۷
- ۴-۲. علم صحیح فقط نزد امام است. ۲۸۶-۲۹۱، ۳۰۸
- ۵-۲. علم به واقع امور و حکم بدون بینه ۲۷۹-۲۸۰، ۳۱۴، ۳۲۱، ۳۵۳، ۳۵۴
- ۶-۲. علم، نوری الهی که امام دارد. ۲۸، ۴۰-۴۵، ۴۸-۵۰، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۶۱، ۷۴، ۹۴-۹۶، ۱۹۸، ۲۶۹-۲۷۴
- ۷-۲. علم مستمر ۵۴، ۱۰۸، ۱۴۹-۱۵۲، ۱۶۰، ۳۵۶
- ۸-۲. راسخان در علم ۲۹، ۷۴-۷۸
- ۹-۲. هرگاه بخواهند، می دانند. ۱۶۱-۱۶۴
- ۱۰-۲. علم و عمل به برنامه خاصی که خداوند برایشان معین کرده است. ۲۱۵-۲۱۸

۳. ویژگیهای علم امام (علیه السلام) در پیوند با امامت او

- ۱-۳. ضرورت علم به عنوان برهان امامت ۱، ۲، ۱۶-۲۰، ۲۷، ۲۴۸-۲۴۹
- ۲-۳. علم امام، وسیله اتمام حجت ۱۱-۱۴، ۱۶۴، ۳۵۸
- ۳-۳. علم امام، وسیله هدایت ۳۷، ۵۴، ۵۷-۵۹، ۸۵، ۲۲۱، ۲۴۳

۴-۳. علم امام، وسیله رفع شبهات و اختلافها ۳، ۱۴-۱۶، ۶۵-۷۳، ۲۳۸

۴. ویژگیهای علم امام علیه السلام به طور کلی

۱-۴. علم به شریعت و معالم دین ۱۵، ۲۴، ۲۷، ۳۸، ۱۷۴-۱۷۶، ۲۱۹، ۲۲۸، ۲۷۷-۲۷۸، ۳۲۸

۲-۴. علم به قرآن ۳۲، ۳۶، ۳۹، ۶۰، ۶۴، ۸۴، ۱۱۱، ۱۱۴-۱۱۹، ۱۳۷، ۱۴۲، ۱۵۹، ۲۳۰-۲۳۱، ۲۵۷-۲۶۶، ۳۰۷

۳-۴. وارث علم نبوی و علم پیامبران ۶۱، ۶۳، ۹۷-۱۱۳، ۱۲۳-۱۲۸، ۱۳۱، ۱۵۳-۱۵۶، ۱۷۸-۱۸۰، ۲۱۲، ۲۲۳-۲۲۶، ۲۲۹، ۲۳۴-۲۳۵، ۳۰۴-۳۰۶، ۳۱۲، ۳۱۸، ۳۴۷

۴-۴. علم به وصی خود ۲۱۲، ۲۱۴

۵-۴. تحمل علم امام مختص برگزیدگان است. ۲۹۲-۲۹۶

۵. منابع علم امام علیه السلام

۱-۵. علمی که به قلب امام القا می شود. ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۹۹-۲۰۳

۲-۵. علم به واسطه روح القدس ۲۰۴-۲۰۶، ۲۷۶، ۲۸۱-۲۸۳

۳-۵. علم به واسطه روح (روحی اعظم از ملائکه) ۲۰۷-۲۱۱، ۲۷۶

۴-۵. علم از طریق صحیفه، جفر، مصحف فاطمی ۱۲۹-۱۳۶، ۲۲۷، ۲۳۶، ۳۰۹

۵-۵. ارتباط با ملائکه ۱۰-۶، ۲۷۵، ۲۸۴، ۲۸۵، ۳۱۵، ۳۵۹، ۳۶۲-۳۶۴

۶-۵. علم در شب قدر ۱۳۸-۱۴۵، ۳۶۱

۷-۵. علم در شبهای جمعه ۱۴۶-۱۴۸

۶. حیطة علم الاهی امام علیه السلام

۱-۶. علم به اسم اعظم الاهی ۱۲۰-۱۲۲

- ۲-۶. علم به اعمال مردم ۹۱-۹۳، ۳۵۱، ۳۵۲
- ۳-۶. علم به درون انسانها ۲۶، ۳۴، ۱۰۵، ۲۴۴، ۲۴۶، ۲۴۹-۲۵۲، ۳۰۱-۳۰۳، ۳۱۷، ۳۲۵، ۳۲۷، ۳۲۹-۳۳۰، ۳۳۳، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۹
- ۴-۶. علم به زبان تمام مردم ۳۱۰، ۳۳۷، ۳۵۰
- ۵-۶. علم به مطالب مورد نیاز مردم ۲۳۲-۲۳۳، ۲۳۸-۲۴۰
- ۶-۶. علم غیب ۴، ۱۶، ۹۰، ۱۵۷-۱۵۸، ۳۲۶، ۳۴۰، ۳۵۳
- ۷-۶. علم به آینده و گذشته ۵، ۵۱، ۵۳، ۱۱۷، ۱۲۹، ۱۷۲-۱۷۳، ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۸۵، ۲۲۰، ۲۴۵، ۲۵۳-۲۵۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۳۱۶، ۳۲۰-۳۲۴، ۳۲۹، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۴، ۳۴۱-۳۴۴
- ۳۴۴، ۳۴۸، ۳۵۵، ۳۵۷
- ۸-۶. علم به آسمان و زمین، بهشت و جهنم و... ۴، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۷
- ۹-۶. علم به زمان مرگ خود ۱۶۵-۱۷۱، ۲۰۰، ۳۱۱
- ۱۰-۶. علم به زبان بهائم، پرندگان و ذوی الارواح و اشیاء ۲۲۰، ۲۴۷، ۳۱۳